

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การพัฒนาระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดด้วยระบบไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย" มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2) วิเคราะห์ระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (3) ออกแบบและพัฒนาระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (4) นำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้กับงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (5) ประเมินผลระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดที่สร้างขึ้นโดยมีสมมุติฐานของการวิจัย คือ ระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดที่สร้างขึ้น มีคุณสมบัติดังนี้ (1) ระบบสามารถนำข้อมูลเข้าได้ (2) ระบบสามารถผลิตเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้หลายชนิด (3) ระบบมีสมรรถนะที่ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นข้อมูลได้โดยใช้ตัวค้น (Search key) ได้หลายรายการ (4) ระบบสามารถติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานได้ โดยเก็บสถิติการทำงานของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน

การศึกษาคั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้ภาษาโคบอลในการพัฒนาโปรแกรมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างหนังสือใช้ในการทดสอบระบบจำนวน 500 รายการ ประกอบด้วยหนังสือภาษาไทย 300 รายการ และหนังสือภาษาอังกฤษ 200 รายการ กลุ่มตัวอย่างบุคคล ประกอบด้วย บรรณารักษ์ 7 คน และนักคอมพิวเตอร์ 2 คน รวมเป็น 9 คน สำหรับเป็นผู้ประเมินระบบที่สร้างขึ้น การประเมินระบบใช้แบบประเมินผลระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด โดยใช้วิธีสัมภาษณ์การเก็บข้อมูล ผลการประเมินพบว่า

1. ระบบสามารถปฏิบัติงานในกระบวนการของงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยได้
2. ระบบสามารถผลิตเอกสารรายงานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้ 6 ชนิด คือ รายการหนังสือที่สั่งซื้อ ใบทวงหนังสือ แจ้งผลการสั่งซื้อหนังสือ รายชื่อหนังสือใหม่ สถิติการปฏิบัติงาน และรายงานสรุปงบประมาณการจัดซื้อหนังสือรายเดือน

3. ระบบสามารถค้นข้อมูลได้ โดยใช้ตัวค้นได้หลายประเภทคือ ค้นตามชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อแหล่งจำหน่าย ชื่อผู้เสนอแนะ และสามารถสอบถามสถานภาพการสั่งซื้อได้

จากการศึกษานี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด คือ (1) การพัฒนาระบบงานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดโดยใช้ภาษาโคบอล โปรแกรมที่สร้างขึ้นจะมีขนาดใหญ่ และการทำงานกับไมโครคอมพิวเตอร์ไม่รวดเร็วนัก (2) การพัฒนาโปรแกรมด้วยภาษาโคบอลมีความยุ่งยากในการจัดจอภาพที่สวยงาม แต่ด้านการออกรายงานจะดีกว่า ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบครั้งต่อไป ควรเลือกภาษาที่เหมาะสมกับงานด้านจัดจอภาพและด้านการออกรายงานได้ดีทั้ง 2 ประการ